

به نام خدا

پاینداری گود

WWW.ME2CH.COM

منبع این کتاب:

WWW.ME2CH.ROZBLOG.COM & @ME2CH

سخنران:

جناب آقای دکتر سیاوش لیتکوهی

عنوان سخنرانی:

روش های عمومی پایدارسازی گودها در
محیط های شهری

۲۷ آذرماه ۱۳۹۲

همایش ایمنی در گودبرداری

انجمن مهندسان
راه و ساختمان ایران

روش های عمومی پایدار سازی گودها
در محیط های شهری

GENERAL METHODS FOR SUPPORT
OF
EXCAVATIONS IN URBAN AREA

سیاوش لیتکوهی

خدمات مهندسی مکانیک خاک

مشاور و پیمانکار تخصصی ژئوتکنیک

Email: ses@sesce.com

021-22213100

فهرست مطالب

❖ روش های عمومی پایدارسازی گود در محیط های شهری

❖ مباحث عمومی گودبرداری در محیط های شهری

❖ ریزش گودهای شهری

❖ روش های رایج پایدارسازی در محیط های شهری

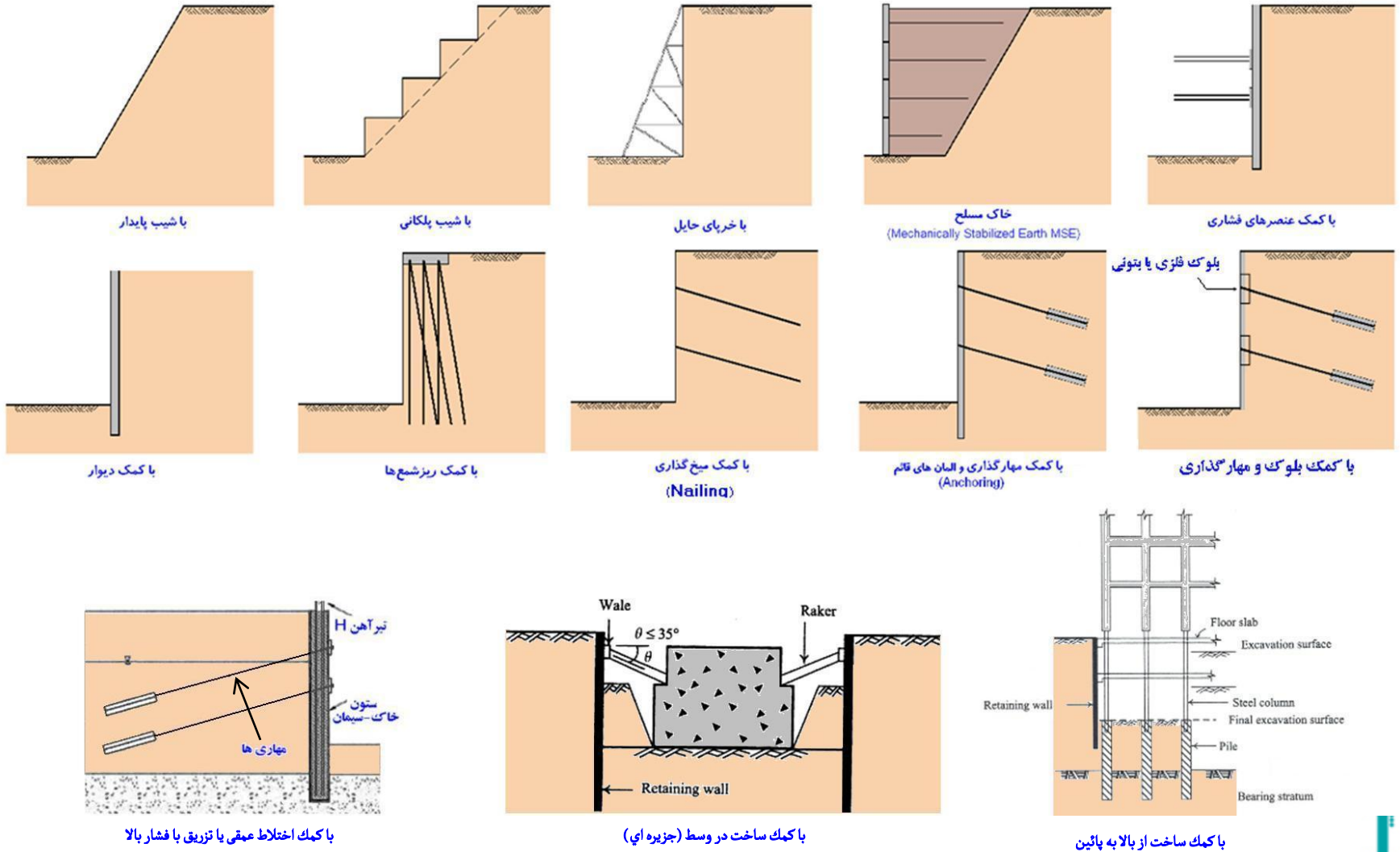
❖ جمع بندی

❖ پیشنهادات

روش های عمومی پایدار سازی گود در محیط های شهری

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

پایدارسازی با شیب پلکانی

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

پایدار سازی گود با خرپای حایل

انجمن مهندسان راهبر ساختمان ایران

پایدارسازی گود با شمع بتنی و حایل های مایل فشاری

انجمن مهندسان راهبردهای ایمنی

سلسله همایش های ایمنی در کارگاه های ساختمانی رویکرد اول: ایمنی در گودبرداری

پایدار سازی با حایل های افقی فشاری

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

پایدارسازی نا مناسب با دیوار شمع

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

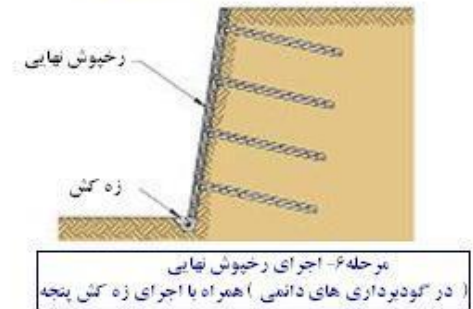
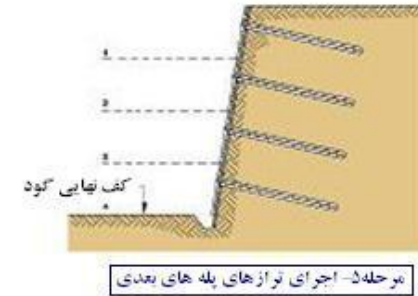
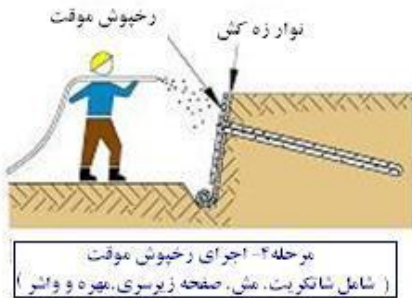
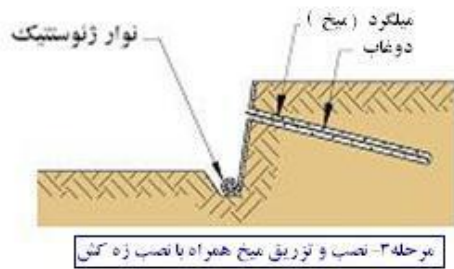
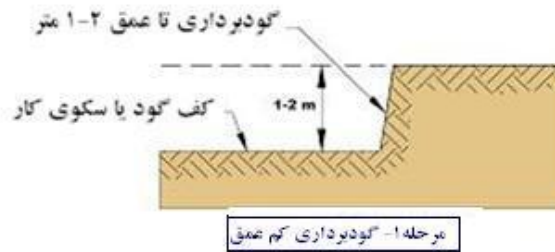

طراحی و اجرای نامناسب ریز شمع

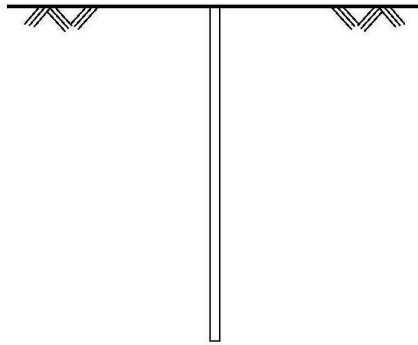
میخ گذاری در خاک (Soil Nailing)

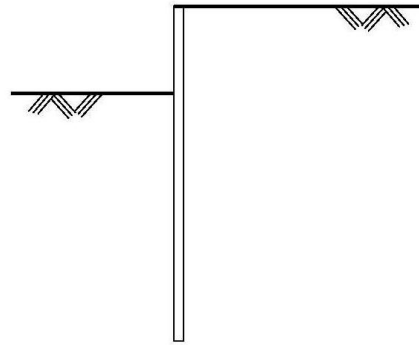

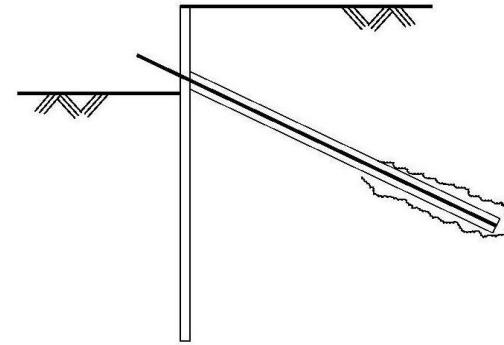
مراحل اجرایی مهار گذاری و المان های قائم

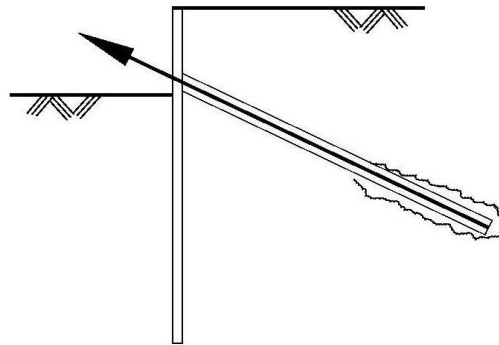
Step 1 : Install soldier beam

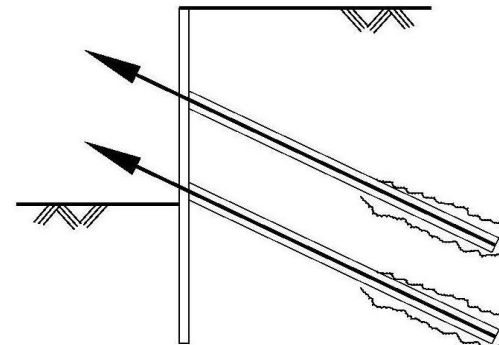
Step 2 : Excavate and install lagging (mesh and shotcrete)

Step 3 : Drill borehole, place anchor and grout

Step 4 : Test and lock-off

Step 5 : Repeat steps 2-4 to final excavation level

Anchoring Construction Sequence

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

انواع دیواره ها

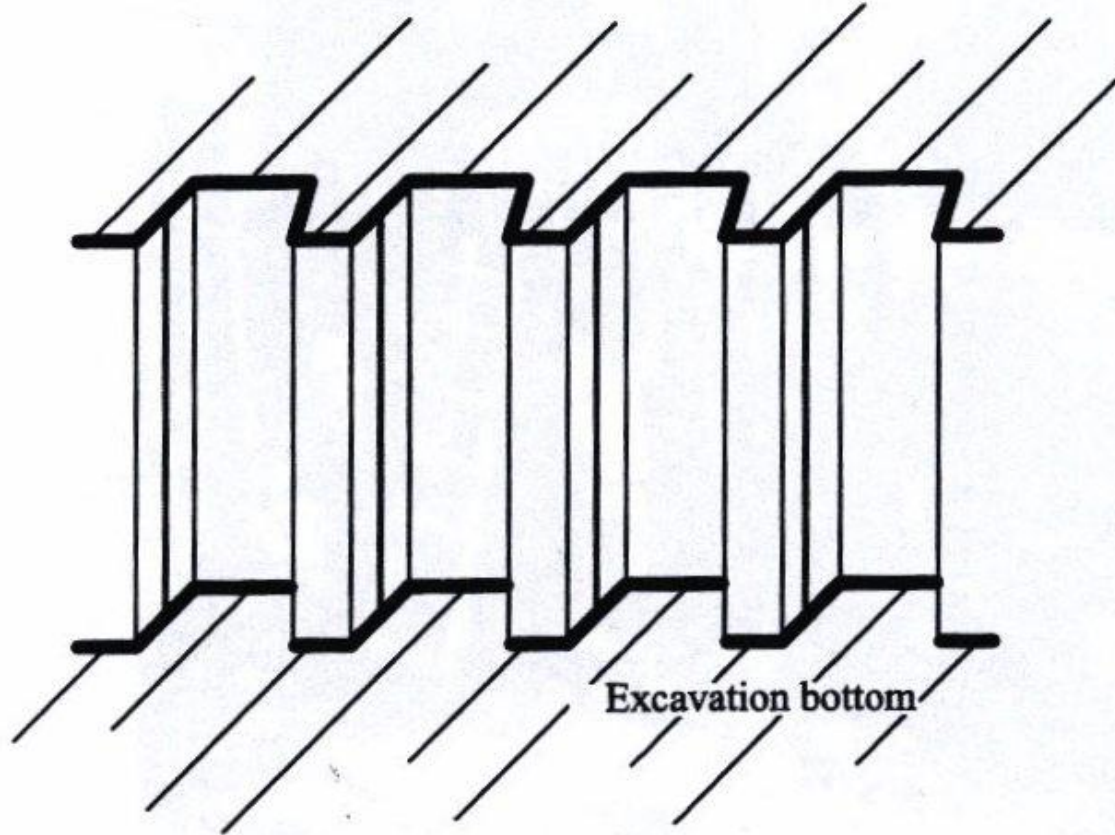

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

دیوار سپر

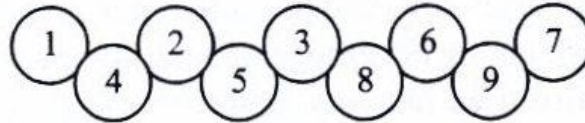

انواع دیوارها با شمع

(a)

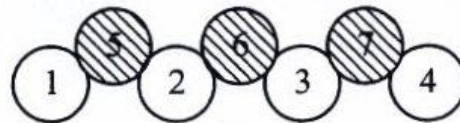
(b)

(c)

(d)

(e)

راهنما :

شمع سازه ای

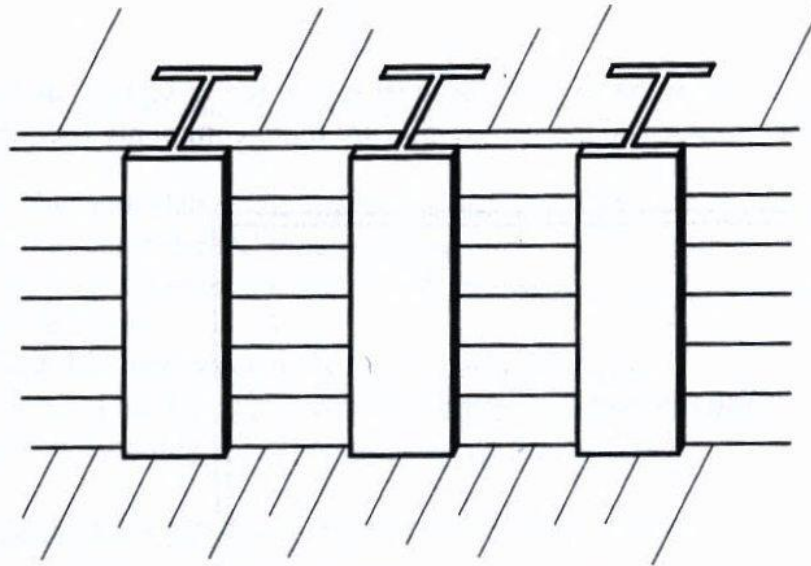

شمع بتن پلاستیک

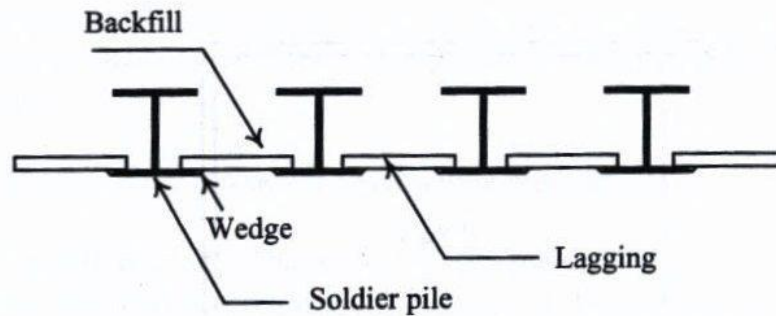

دیوار شمع و تخته یا شاتکریت

(a)

(b)

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

شمع و مهاري نرگس 2

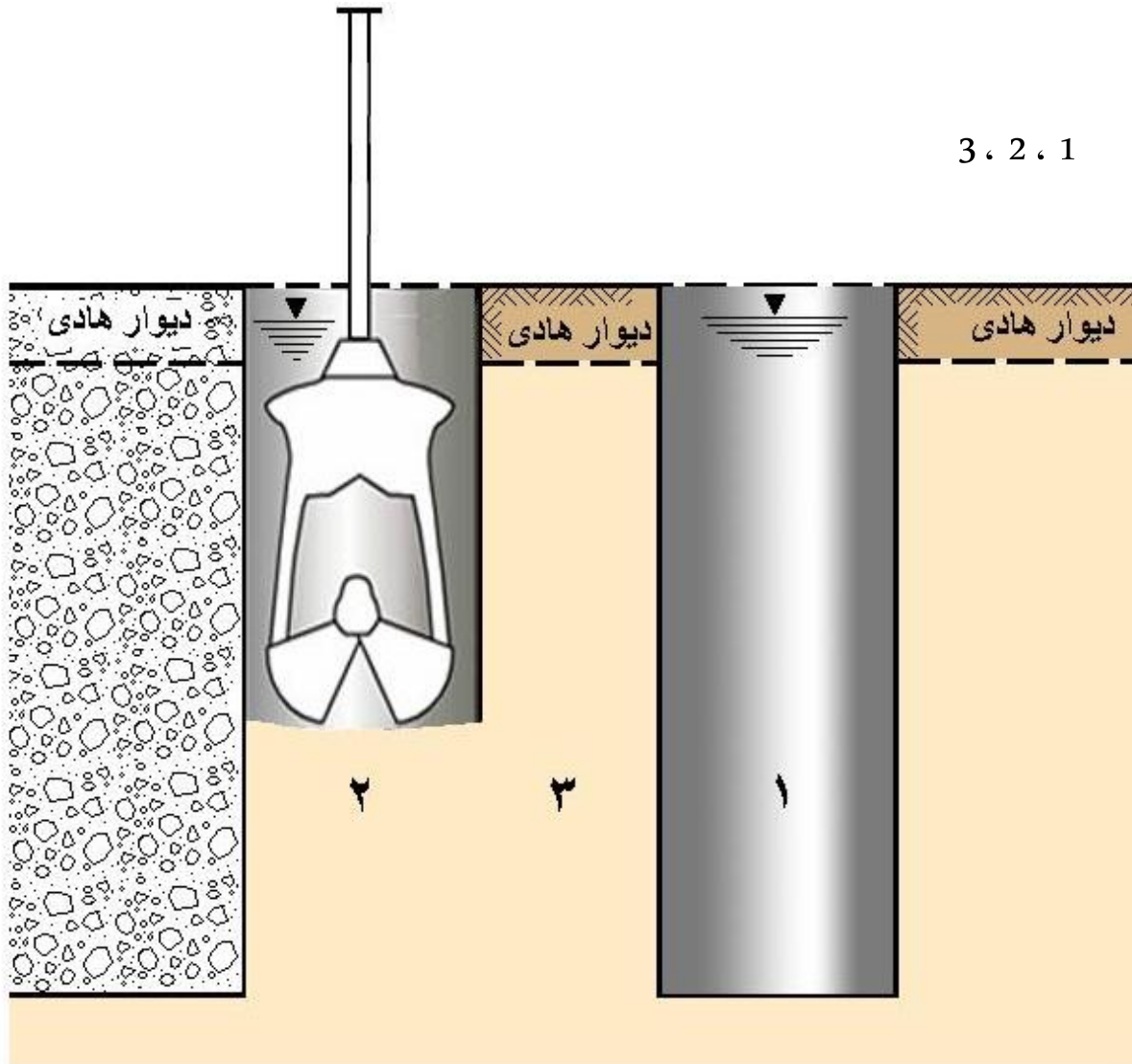
انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

دیوار دیافراگمی

ترتیب اجرا:

3 ، 2 ، 1

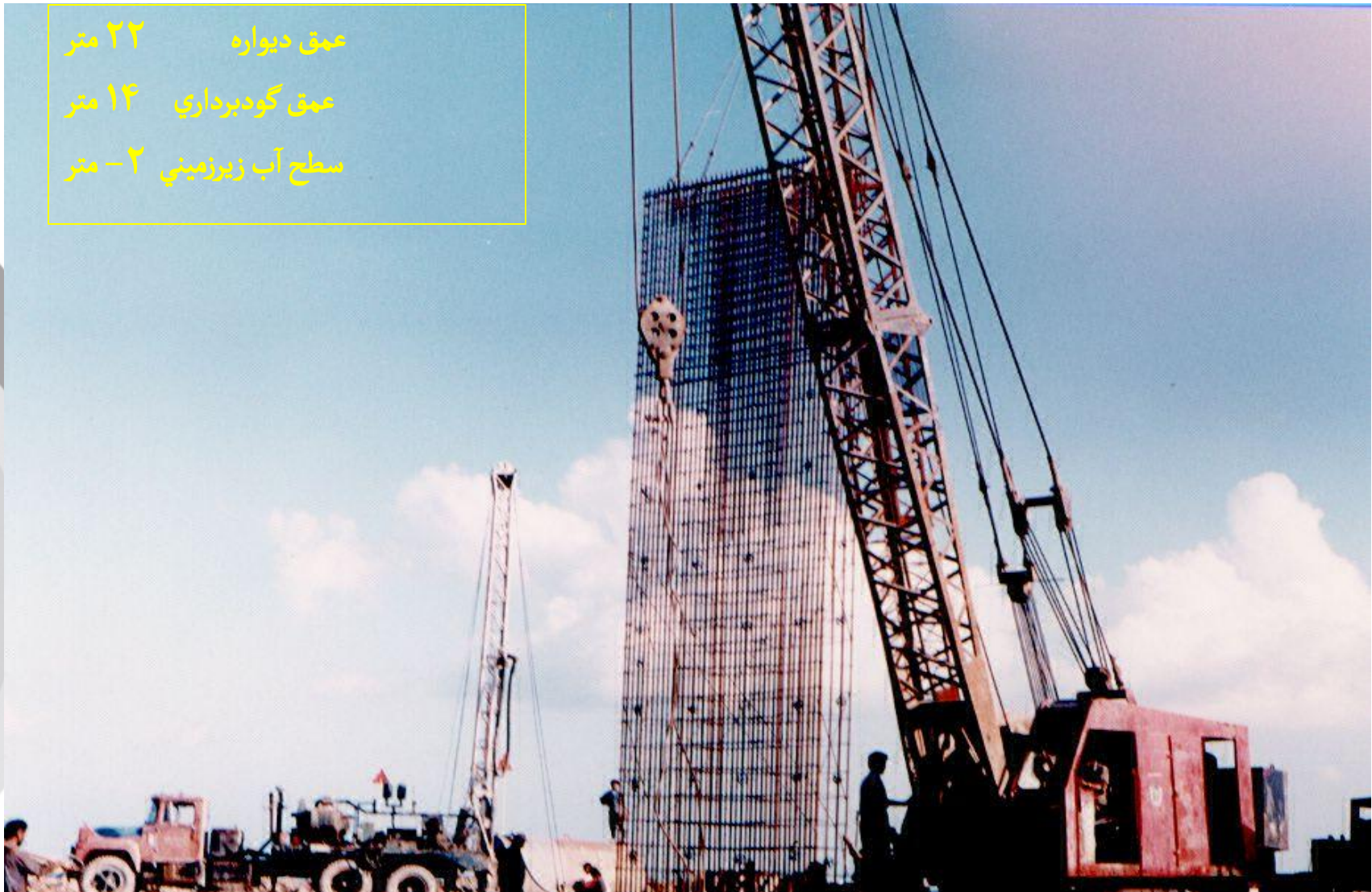

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

دیواره های دیافراگم بتنی آبیگر پالایشگاه هشتم بندر عباس

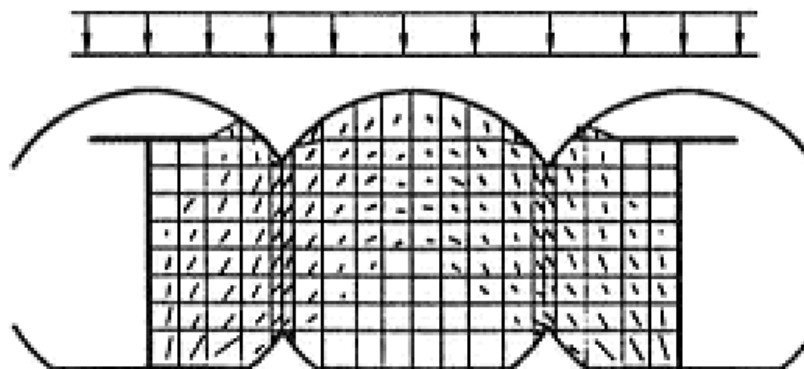
عمق دیواره ۲۲ متر
عمق گودبرداری ۱۴ متر
سطح آب زیرزمینی ۲- متر

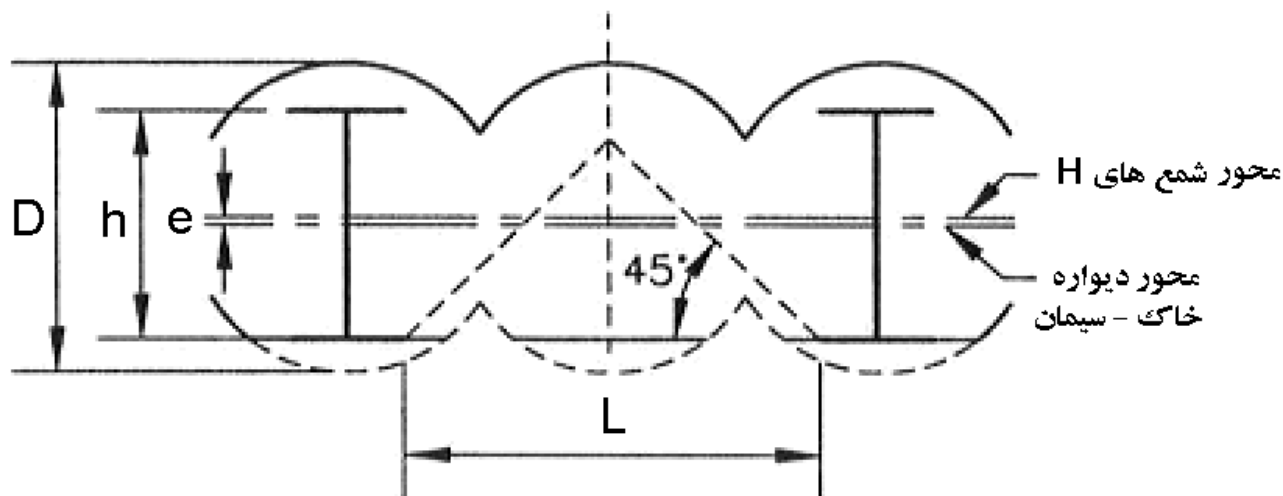

دیوار اختلاط عمقی خاک

فشار جانبی

توزیع تنش

برای جلوگیری از فروپاشی خمشی $L \leq D + h - 2e$

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

گودبرداری بیمارستان آبادان به روش اختلاط عمقی

عمق گود 5/6- الی 6/6- متر
سطح آب 1- متر
رس خیلی نرم

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

گود بیمارستان آبادان

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

روش بلوک و مهاری در برج مالی مشهد

بلوک بتنی در بیرون و
داخل دیوارگود

خلاصه روش اجرای بلوک و مهاری

- خاکبرداری و مراحل اجرا مشابه میخ گذاری
- مهاری ها در فواصل بیشتر جانشین میخ ها می شوند (نیروی مهاری تا 90 تن و فواصل افقی و قائم حداکثر 4 متر)
- نیروی فشاری مهاری ها توسط بلوک های بتنی یا فلزی به خاک منتقل می شود
- سطح خاک بین بلوک ها با شاتکریت به ضخامت حداقل 10 سانتی متر پوشانده می شود. در شرایط خاص ضخامت شاتکریت افزایش می یابد
- مشابه میخ گذاری از زهکش های نواری عمودی ، افقی و در صورت بالا بودن سطح آب از چاه های پمپاژ استفاده می شود
- مشابه میخ گذاری در خاک های دستی عمیق کاربرد ندارد

انجمن مشاوران راه و ساختمان ایران

شبکه آرماتور بلوک های بتنی

انجمن مشاوران راهبردی ساختمان ایران

حفاری محل بلوک های بتنی

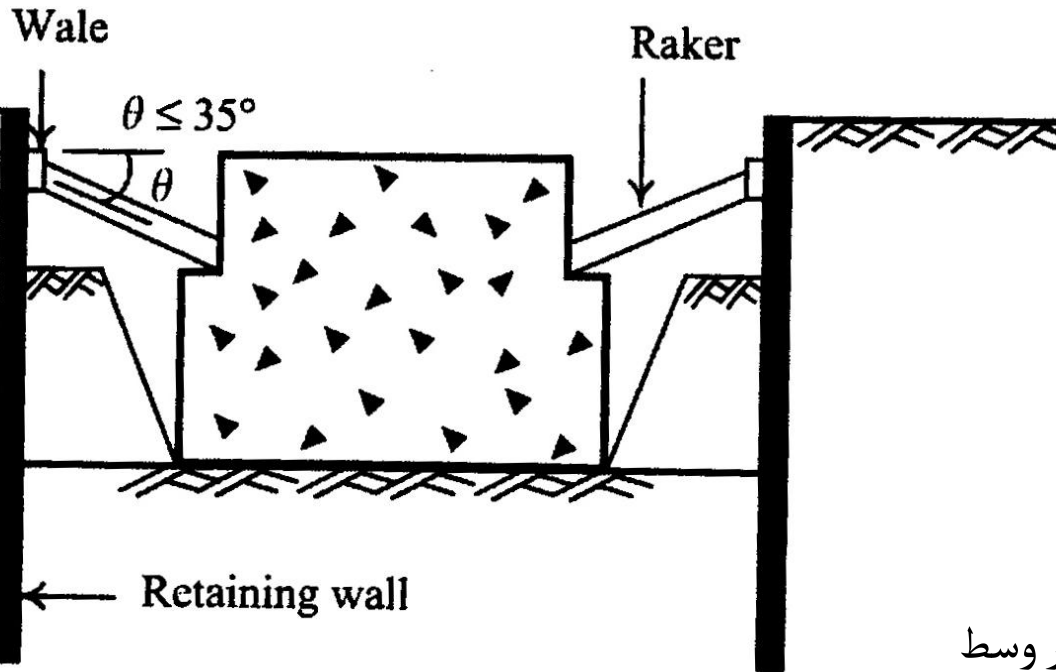
انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

اجرای مش و شاتکریت

مراحل اجرا:

- 1- ساخت دیوار حایل
- 2- خاک برداری قائم و شیبدار
- 3- اجرای بخشی از سازه در وسط
- 4- نصب حایل بین دیوار و سازه در وسط
- 5- خاک برداری بخش شیب دار و اجرای بقیه سازه

با کمک ساخت در وسط (جزیره ای)

مراحل اجرا:

1- ساخت دیوار حایل

2- اجرای شمع های درجا ریز تا رقوم کف پی و قرارگیری

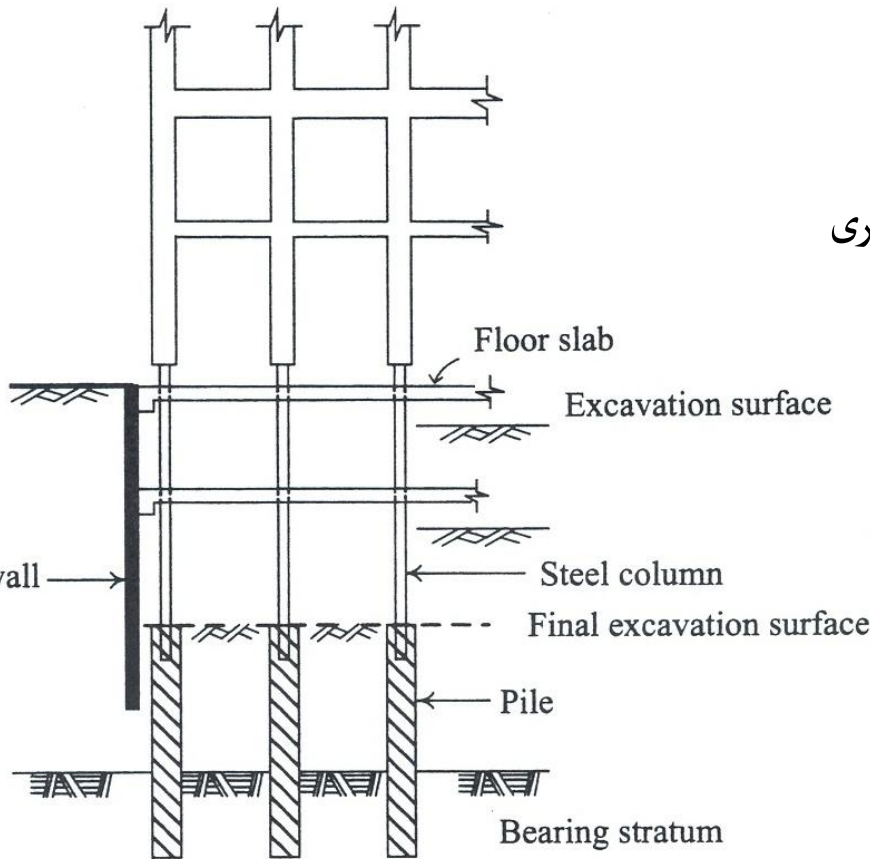
ستون های فلزی از سطح زمین طبیعی روی شمع

3- ساخت سقف همکف و اتصال به دیوار حایل

4- خاک برداری اولین طبقه زیر زمین

5- اجرای سقف دوم ، ادامه خاک برداری و تکرار

مراحل یاد شده

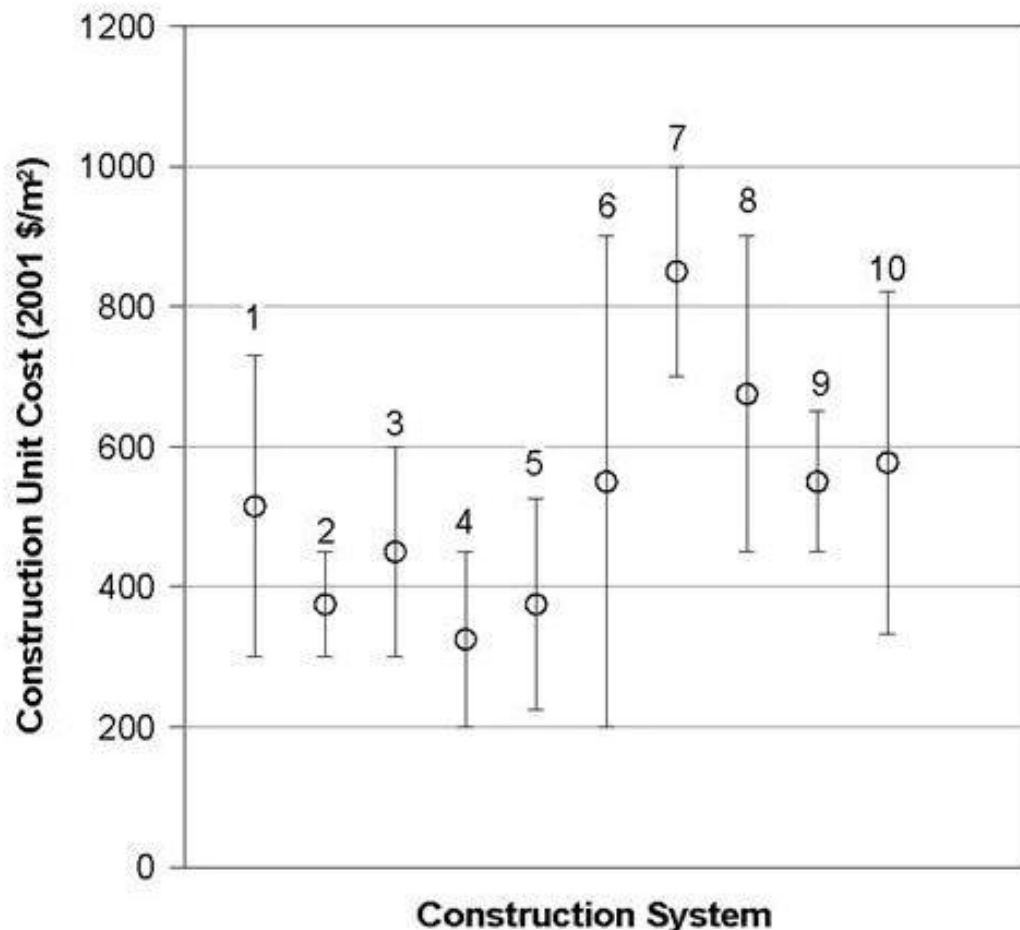
با کمک ساخت از بالا به پایین

مقایسه قیمت روش های پایدارسازی گود

روش کاربرد در محیط شهری

- 1 تا 6 متر
- 2 الي 6 نا مناسب
- 6 الي 10 مناسب

راهنما:

- 1 دیوار حایل
- 2 جعبه فلزی
- 3 گابیون
- 4 خاک مسلح
- 5 سپر
- 6 مهارگذاری
- 7 دیوار دیافراگمی
- 8 شمع
- 9 اختلاط عمقی خاک
- 10 میخ گذاری

انجمن مشاوران راهبردی ساختمان ایران

مباحث عمومی گودبرداری محیط های شهری

پروژه باغ فردوس - تهران
عمق گود: 39 متر
تراز آب: 21 متر

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

روش های مهار آب

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

زهکشی گود با استفاده از زهکش های نواری عمودی ، زهکش های افقی و چاه پمپاژ

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

تغییر شکل افقی لبه گود با شمع بتنی و مهاری- برج مالی مشهد

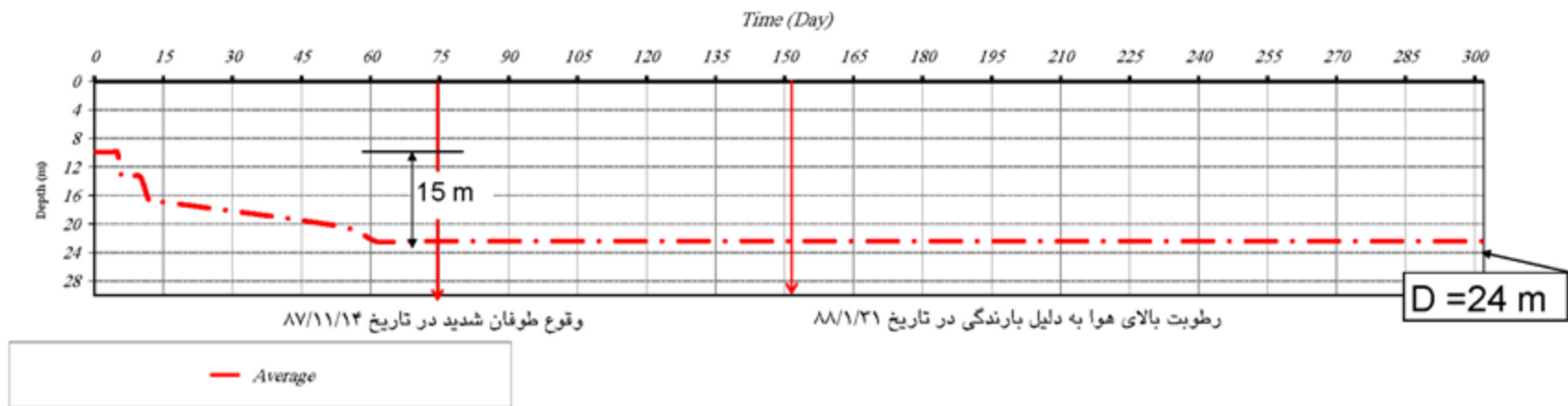
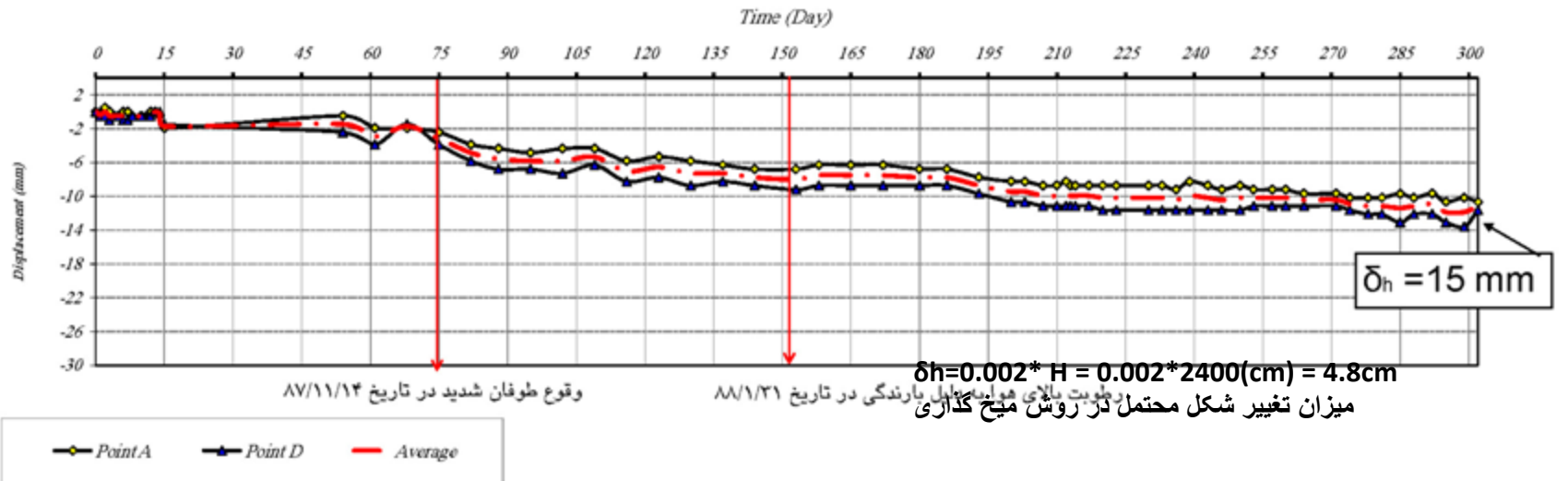

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

تغییر شکل افقی لبه گود با شمع بتنی و مهاری - برج مالی مشهد

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

پایدارسازی گود پارکینگ طبقاتی سپه

پایدارسازی با بلوک
مهاری 90 تن
حداکثر عمق گود 35 متر
آب زیرزمینی در 10 متری زهکش
با میله و کوره

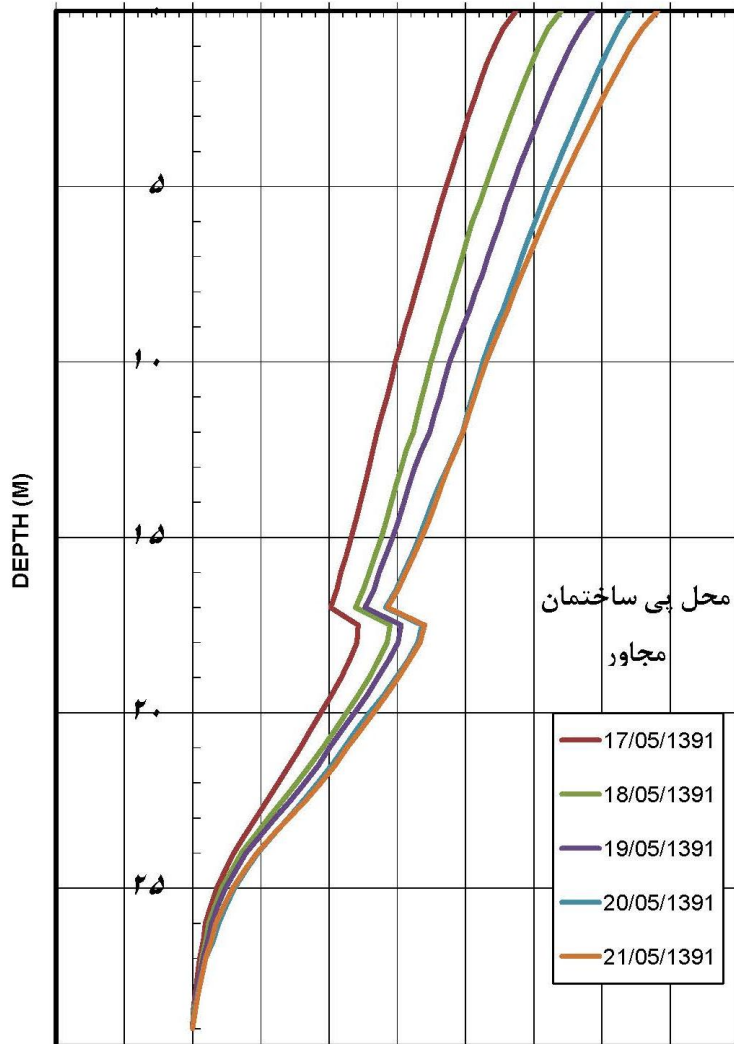

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

Cumulative Displacements
(mm)

۱۰.۰ - ۵.۰ - ۰.۰ ۵.۰ ۱۰.۰ ۱۵.۰ ۲۰.۰ ۲۵.۰ ۳۰.۰ ۳۵.۰ ۴۰.۰

تغیر شکل های افقی با اندازه گیری
انحراف سنج در مجاورت ساختمان 18 طبقه راه آهن - پارکینگ
طبقاتی سپه

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

نگه داری درخت در مجاورت گود

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

کوره های قنات و هجوم آب

انجمن متخصصان راه و ساختمان ایران

نگه داری ساختمان های فرسوده مجاور گود

انجمن متخصصان راه و ساختمان ایران

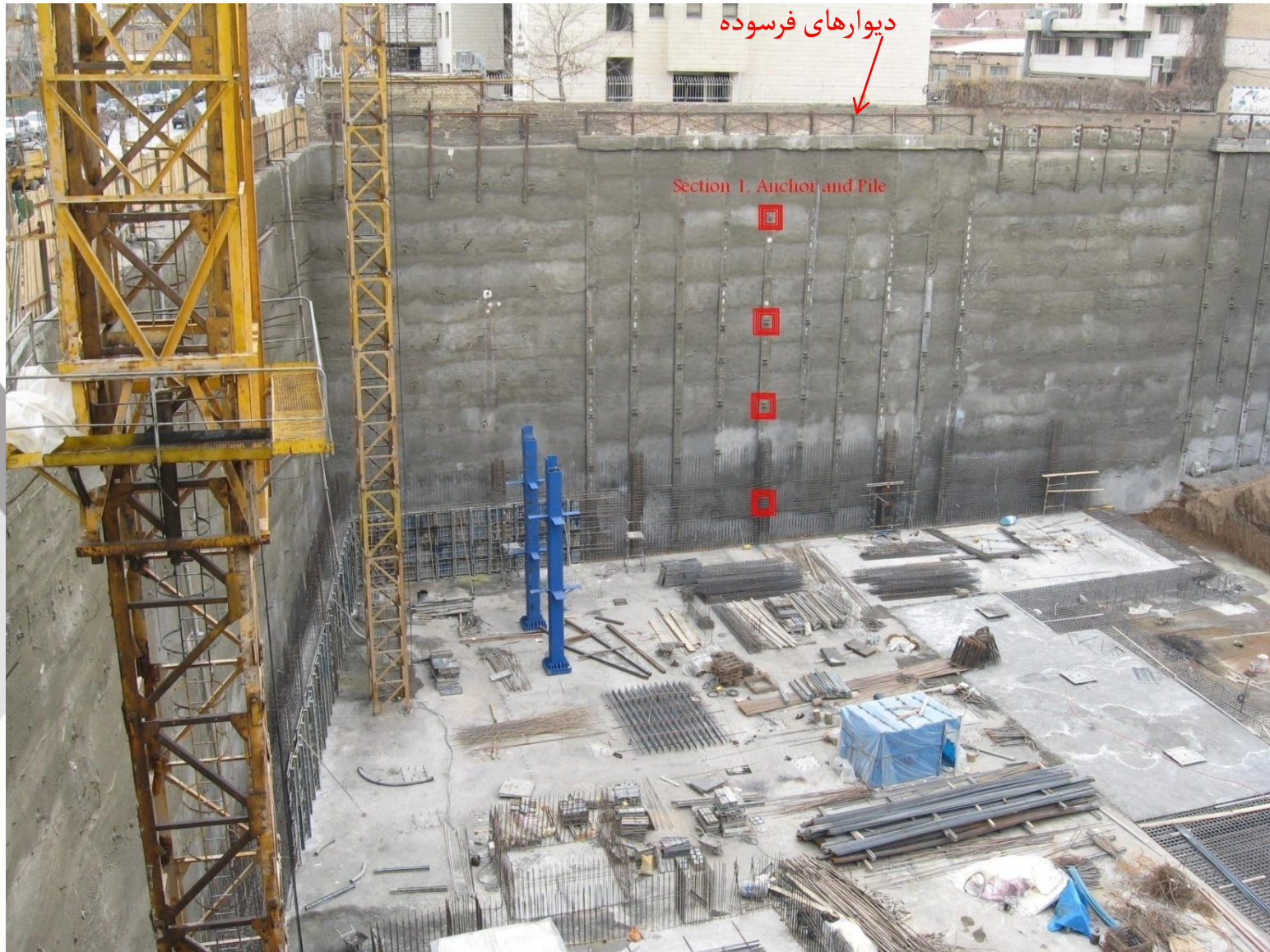
نصب تیرهای افقی و عمودی بامش و اتصال به شمع

نگه داری دیوارهای فرسوده همسایه

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

ریزش گود

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

فیلم ریزش گود در تهران

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

فیلم ریزش تهران

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

پایدارسازی توسط شمع وتیر

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

فیلم ریزش تبریز

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

فیلم ریزش ایران زمین

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

فیلم ریزش زمین

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

روش های رایج بایدارسازی در محیط شهری

پروژه اندرزگو - تهران
عمق گود: 28 متر
تراز آب: 8 متر

پایدارسازی گودهای شهری بدون حایل های فشاری*

روش های متعارف برای گودهای عمیق شامل :

- میخ گذاری
- بلوک با مهارگذاری
- دیوارهایی قائم با مهار گذاری
  - شمع مجزا با پوشش بین شمع ها از تخته یا شاتکریت (دیوار برلینی)
  - شمع های هم پوشان
  - سپر (محدودیت اجرا بعلا ارتعاشات و سرو صدای زیاد در نصب)
  - اختلاط عمقی خاک
  - ستون های تزریق با فشار بالا
  - دیواره دیافراگم بتنی

* حایل های فشاری می توانند جایگزین مهارگذاری با دیواره های قائم در دهانه های متعارف شوند.

روش های ارزان و قابل رقابت در محیط های شهری

I - با آب زیرزمینی زیاد

- اختلاط عمقی خاک
- ستون های تزریق با فشار بالا
- دیواره دیافراگم
- شمع های همپوشان

II - بدون آب زیرزمین و یا با آب کم و قابل زهکشی

- میخ گذاری
- شمع مجزا با مهارى و پوشش داخلی (دیوار برلینی)
- بلوک با مهارى

نکته مهم :

برای اعماق زیاد اجرای مهارى یا حائل داخلی الزامی است ، در اعماق کم پس از کنترل تغییر شکل ها مهارى یا حائل حذف می شود

انجمن مشاوران راهبردی ساختمان ایران

مقایسه حجم کار در دو روش بلوک و مهاری با میخ گذاری

عمق گود 22 متر

3 ردیف مهاری معادل
9 ردیف میخ گذاری

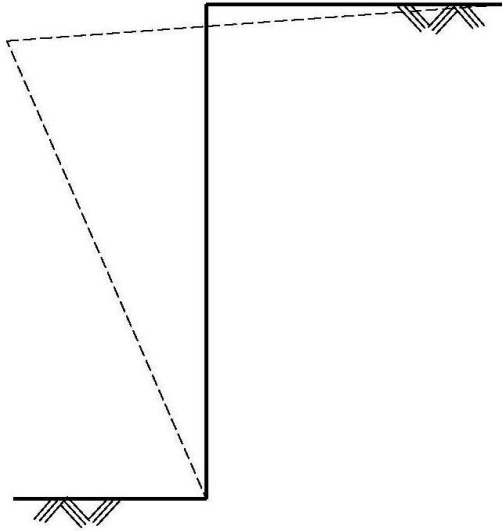

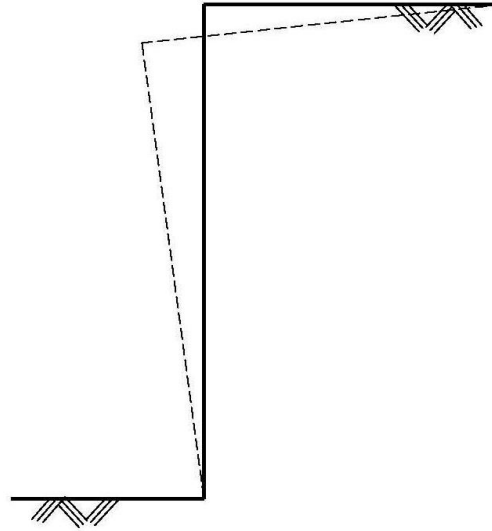
انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

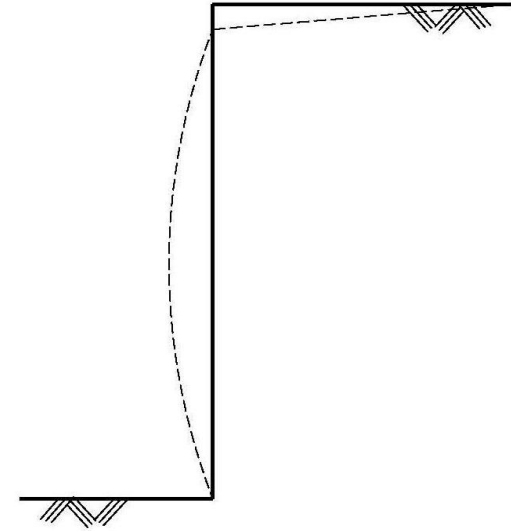
مقایسه تغییر شکل ها در سه روش میخ گذاری ، شمع و مهاري و بلوك و مهاري

میخ گذاری
بیشترین

مهارى و بلوك
بینابین

مهارى و شمع
کمترین

نتیجه گیری :

اگر تغییر شکل های خاک بر روی سازه های مجاور و تاسیسات زیرزمینی اثر مخرب دارند ترتیب اولویت با مهاري و شمع ، مهاري و بلوك و میخ گذاری خواهد بود.

مقایسه میخ گذاری با بلوک و مهاری

ایمنی بیشتر نسبت به میخ گذاری دارد

- تمام مهاری ها آزمایش میشوند. (در مقایسه با پنج درصد آزمایش میخ ها)
- طراحی معمولاً براساس اطلاعات محدود ژئوتکنیکی و تجربه محلی خاک انجام میشود. آزمایش همه مهاری ها ابهامات را از بین خواهد برد.
- با کشش مهاری ها تغییر شکل خاک در اثر خاکبرداری جبران میشود و عموماً تغییر شکل ها قابل اغماض است. در میخ ها باید تغییر شکل اتفاق بیفتد تا نیروهای میخ جاری شوند.
- تمام مهاری ها برای شرایط حداکثر عمق گود کشیده می شوند و بدین ترتیب قبل از خاتمه خاکبرداری ایمنی بیشتری تامین است
- مهاری ها بمحض کشیده شدن فعال میشوند. بر خلاف میخ که باید تغییر شکل اتفاق بیفتد
- اگر خاک ریزشی باشد فقط محل بلوک ها خاکبرداری و مهاری اجرا میشود. برم های جانبی بعداً خاکبرداری خواهند شد.
- شناسایی شرایط ناشناخته با کشیدن مهاری ها در هر قسمت گود امکان پذیر است. با میخ گذاری ناشناخته ها بعد از گسیختگی و تغییر شکل های زیاد خود را نشان میدهند
- بعلت حجم کمتر حفاری (30 تا 50 درصد میخ گذاری) سرعت اجرا کوتاه تر است
- در صورت جواب ندادن هر مهاری ، جبرانی سریع اجرا میشود. در میخ گذاری نا مشخص است

ارزیابی کلی روش های میخ گذاری ، بلوک و مهاری و شمع و مهاری

ردیف	روش	ایمنی	تغییر شکل	هزینه اجرا*	زمان اجرا
1	میخ گذاری	کمترین	بیشترین	بیشترین	مشابه 2
2	شمع و مهاری	بیشترین	کمترین	بینابین	مشابه 1
3	بلوک و مهاری	بینابین	بینابین	کمترین	کمترین

* مترآژ حفاری گمانه های میخ گذاری در مقایسه با دو روش دیگر 2 تا 3 برابر بیشتر است.

* هزینه اجرای شمع در روش شمع و مهاری از افزایش هزینه حفاری میخ گذاری کمتر است.

* هزینه اجرای بلوک ها به مراتب از هزینه اجرای شمع کمتر خواهد بود.

انجمن مهندسان راه و ساختمان ایران

جمع بندی بکارگیری روش های میخ گذاری ، شمع و مهاری و بلوک و مهاری در محیط های شهری

- در مجاورت ساختمان ها و تاسیسات زیرزمینی مهم و حساس به تغییر شکل از شمع و مهاری
  - در مجاورت تاسیسات کمتر حساس به تغییر شکل از بلوک و مهاری
  - اگر در اطراف گود ساختمانی نبوده و یا تغییر شکل ها مسئله ساز نباشند میخ گذاری در صورت اقتصادی بودن
  - در خاک های دستی و یا خاک های با مقاومت برشی کم از میخ گذاری و بلوک و مهاری بعلت تغییر شکل های زیاد و ریزش استفاده نشود.
- در این شرایط شمع و مهاری توصیه می گردد.

پیشنهادات

- ساخت و سازه های شهری در تهران همراه با ساخت پارکینگ های عمیق بعلت کمبود پارکینگ و گران بودن قیمت زمین اجتناب ناپذیر است.
- هر چند با تمهیدات جدیدی که سازمان های مسئول در چند ماه اخیر اتخاذ کرده اند درصد ریزش گودها کاهش یافته لیکن هنوز در حد بسیار بالایی قرار دارند.
- ضرورت تشخیص صلاحیت طراح ، پیمانکار و ناظر عملیات گودبرداری بیش از هر زمان دیگری احساس می شود.
- تهیه دستورالعمل های طراحی ، اجرا و نظارت بر اجرای گودبرداری از اهمیت ویژه ای برخوردار است و سازمان های مسئول باید سریعاً به این مهم اقدام نمایند.
- نصب ابزار ، قرائت و پایش اطلاعات بصورت مستمر بعنوان سیستم هشدار و اقدام بموقع از الزامات اساسی در گودبرداری های شهری است.

۲۷ آذرماه ۱۳۹۲

همایش ایمنی در گودبرداری

انجمن مهندسان
راه و ساختمان ایران

روش های عمومی پایدار سازی گودها
در محیط های شهری

GENERAL METHODS FOR SUPPORT
OF
EXCAVATIONS IN URBAN AREA

خدمات مهندسی مکانیک خاک

مشاور و پیمانکار تخصصی ژئوتکنیک

سیاوش لیتکوهی

Email: ses@sesce.com

021-22213100